

Ramassetter Vince (1806-1878) sümegi bornagykereskedő.

A polgári átalakulás időszakában a város és vidéke társadalmi és gazdasági élete, benne a szőlőbirtoklás szerkezete és a borkereskedelem fokozatos átalakulását éli. Míg az egyház, a vidéki nemesség, illetve a falusi lakosság soraiban a szőlő és a bor szerepét továbbra is az örökölt hagyományok határozzák meg, addig a polgári származású Ramassetter Vince (1806-1878) felismerve a bor-nagykereskedelemben rejlő lehetőségeket felhagyott tanult mesterségével a kékfestéssel, s a század közepére a vidék egyik legnagyobb szőlőbirtokosa és a legjelentősebb bel- és külföldi forgalmat lebonyolító borkereskedője lett.

A 19. század elejéna szőlészet és borászat terén sikeres tevékenységet magáénak tudó jeles személyiség született, illetve élt Sümegen. **Rosty Lajos** (1769-1839) nyugalmazott kapitány Champagne vidékén a pezsgő készítésének folyamatát tanulmányozta, majd az 1800-as évek legelején ez irányú kísérleteit már Sümegen folytatta. A szakirodalom szerint az első közé tartozott Magyarországon, aki a pezsgő gyártását felkarolta és terjesztette. Kezdeményezésére telepítették a várostól délkeletre fekvő nagykiterjedésű Újhegy területét pezsgő gyártására alkalmas szőlővel, illetve építették az erre alkalmas nagyméretű pincéket. A sümegi születésű, majd az 1848-49. évi szabadságharcban jeleskedő **Oszterhuber Péter Antal** (1822-1900), csabrendeki birtokán a század második felében kimagasló kertészeti kutatásokat végzett, melynek eredményeit a *Kerti Gazdaság*, a *Falusi Gazda*, a *Kertészgazda* című szaklapokban rendszerességgel közölte. Kutatásai a szőlőművelésre és a szőlőnemesítésre is kiterjedtek: *Szőlőművelés eltördelt vesszőkkel*; *Rendek vidékéről, Zalából*; *A venyigének gyors elszaporítási módja*; stb. című írásai a fent említett lapok hasábjain jelentek meg. Szakmai elismertségét jelzi, hogy 1862-ben a szintén szabadságharcos múlttal büszkélkedő **Gerzso János** (1810-1891 k.) sümegi gyógyszerésszel és szőlőbirtokossal a Zalamegye Gazdasági Egylete által rendezett szőlőkiállításra „választott szakértőkként” szerepeltek, a kiállításról készült jelentésük a *Falusi Gazda* 1863. évi számában jelentették meg. Ugyancsak ketten szignózzák a *Kertészgazdában* 1865-ben megjelent „*A Balatonmenti szőlőfajok betűrendszerinti összeállítása*” című írásukat, amely Schams Ferenc által 1831-32-ben a magyar borvidékekről készített első átfogó monográfiája után, a balatonvidéki szőlőfajták első jelentősebb számbavételét jelentette. Ezekben az években fejteti ki tevékenységét a szintén sümegi születésű tudós, **ifj. Entz Ferenc** (1805-1877), a magyar kertészet és szőlészet nagy alakja. A szőlőtermesztés és annak feldolgozása terén végzett kutatásaival elsőként teremtette meg a modern magyar borászat tudományos hátterét.

Külföldi, elsősorban franciaországi utjai mellett, a magyar bortermelő vidékeket rendszeresen tanulmányozta. A szőlőtermesztésben és művelésben új technikákat honosított meg, hozzájárulva ahhoz, hogy a magyar borok piacképes áruvá váltak. Iskolát alapított és tudományos ismeretterjesztést folytatott, borászati szaklapot indított. 1860-tól a budai szőlőiskola mellett a vincellérképző igazgatója. 1869-ben megindította és szerkesztette a *Borászati Füzetek* c. szakközlönyt, amelyet 1874-től állami támogatással *Borászati Lapok* címmel adtak ki, melyet 1877-ig szerkesztett.

Entz kortársa volt, a szintén Sümegen született **Ramassetter Vince**, aki apjától tanult mesterséggel felhagyva, – számos külföldi útján szerzett tapasztalatai alapján – a borászatban, illetve a borkereskedelemben rejlő lehetőségek felé fordult. A család sümegi ágának megalapítója, a Budáról származó Ramassetter Leopold (1769-1844) kékfestő és kereskedő, illetve felesége a veszprémi Krausz Erzsébet (1783-1846) 1804-ben telepedtek le a dunántúli kisvárosba, ahol a mai Deák Ferenc utca 8. szám alatt rendezték be családi életüket. 1806-ban született Vince nevű fiúkat 1827-ig még nyolc gyermek követett, de a kilenc gyermek közül mindössze négyen (Vince, Erzsébet, Terézia-Alojzia és Károly) érték el a felnőtt kort. A két leány és a nyomdásznak tanult Károly elkerültek Sümegről, Vince a szülői háznál maradt, támogatva apja mesterségét. Leopoldnak sikeres élete volt, 1834-től városi tanácsos, illetve az „árvák atyja” tisztjét is ellátta, 1839 és 1840 között városbírónak választották. Jelentős vagyonát kékfestőként teremtette meg, de borkiméréssel és borkereskedelemmel is foglalkozott. A sümegi hegyoldalban a Fehérkövek alatt egy nagyobb méretű szőlőbirtokot is tulajdonolt, amely biztosította a család egykoron híres vendégforgalmának ellátását, ahol a vidék notabilitásaigyakori vendégeknek számítottak. A zalai előkelőségek támogatásával 1840-ben a nemesi cím elnyerésével is próbálkozott. Újabb kutatások igazolják, hogy ő hozta létre 1817-ben a később Vince által felfejlesztett borkereskedés jogi és gazdasági alapjait. Több ízben is megpályázta a város korcsmározási jogának elnyerését, de a jelentős konkurencia miatt ezt csak 1834-35-ben sikerült neki.

A családi vállalkozáson belül Vince a kékfestő-termékek értékesítéséért felelt. Sokat utazott, a hazai és a külföldi piacokat járva alkalma volt a borkereskedelemben rejlő adottságokat megismerni. Eötvös Károly 1906-ban, a *Balatoni utazás vége* című művében úgy tudja: az ifjú kereskedő 1848-ban egy londoni útja alkalmával figyelte fel a Rajna-menti bor ottani árára, mely – mint írja – a magyarországinak a harmincszorosa annak ellenére, hogy a minőségében a hazainál mérsékeltebb volt. Hogy így történt-e, vagy sem jelenleg nehéz kideríteni, de tény, hogy apja 1844-ben történthalálát követően, a kiváló gazdasági érzékkel megáldott Vince eddigi vállalkozását fokozatosan a jövedelmezőbb borkereskedéssel váltotta

fel, amelynek meg is lett az eredménye, hiszen a kiegyezés éveiben már a Dunántúl igencsak tehetős polgárai közzé tartozott. 1836-ban nősült a felvidéki Árva megyei Babróból származó Kompanik Zsófiával (1821-1876), akitől egy fia és egy leánya született, de mindketten fiatalon elhunytak. A gazdasági életben sikert-sikerre halmozó Ramassetter házaspár aktív szerepet vállalt a város társadalmi életében. Még felsorolni is nehéz azoknak a társadalmi szervezeteknek neveit, amelyekben aktív szerepet vállaltak, nem szólva az 1846-tól halálukig általuk létrehozott alapítványok sokaságáról, amelyekkel főleg Sümeg oktatási, szociális és egészségügyi fejlődését alapozták meg. Igazi mecénás alkatok voltak. „Százezreket adott Sümeg városának, szülőföldjének” – összegzi Eötvös Károly a nagy adakozó életművét. Látványos gazdasági sikereinek, no meg szerteágazó karitatív tevékenységét úgy helyben, mint a legmagasabb szinten is elismerték. Két alkalommal (1848-ban és 1857-58-ban) városhírónak választották, később több cikluson át különböző városi tisztséget is ellátott. 1858-ban a császár Arany Érdemkereszttel jutalmazta, 1874. okt. 6-án nemességet kapott, így élete utolsó éveiben a „Fehérkőaljai Ramassetter Vince, a Ferenc József rend lovagja” cím illette meg. Nemesi levelében látható címerén megjelenik a szőlőfürt, az ipart és kereskedelmet szimbolizáló fogaskerék, illetve a szorgalom jelképe, a két méhecske, utalva azokra az erényekre, amelyek alapján Ramassetter kiérdemelte e magas kitüntetést.

Miután az ifjú Ramassetter figyelme kizárólag a szőlő-, és borkereskedelem felé fordult, gazdaságát újabb és újabb területek vásárlásával gyarapította. A sümegi Öreg-Baglyashegyen (a Hertelendy, a Kuthy-, és a Kisfaludy-féle szőlőterületeket), Somlón (Kopácsy József püspök, majd Kisfaludy Sándor birtoka), Badacsonytomajban (Mihálovits Károly özvegyétől, Ransonnet Paulinától, majd Bencze Istvántól vásárolt területek) újabb szőlőültetvények kerültek a tulajdonába úgy, hogy tevékenysége fénypontjának időszakában, az 1860-70-es években, többszáz hektár szőlő felett rendelkezett. Az általa megtermelt borok mellett ő volt a Balaton-felvidéki, részben a dunántúli (neszmélyi, budai, sashegyi, szekszárdi, villányi, stb.) szőlősgazdák termékeinek legjelentősebb felvásárlója és exportőre. Bár szőlőhegyein egyaránt nagyméretű borospincék álltak rendelkezésére, borászatának irányítását Sümegen alakította ki. Központi raktára a mai Kompanik Zsófia és Halász László utcák sarkán álló ún. „Magazin” hatalmas épületének pincéjében volt kialakítva, a plébániatemplom bejáratával szemben álló kádárműhelynek helyet adó épületet (Széchenyi u. 17. sz.) 1856-ban építette, míg kétszintes palackozóüzeme a mai Kossuth utca 26. számú ingatlanon volt berendezve. Borait a műhelyében gyártott hordókkal együtt árusította, e mellett „RAMASSETTER SÜMEG” feliratú üveg-butellákat is gyártatott, megteremtve így a palackozott borok forgalomba hozásának a lehetőségét is. Sümegen „a kiváló minőségű, jól kezelt” borokat az 1861-ben

megnyílt első sümegi étterem bérlője, Mayer János árusította. Feljegyezték, olyan sikere volt ennek a bornak, hogy 1864-ben a városi kocsmáknak akkori bérlője, Czedly József és a városbíró elmentek Ramassetterhez azzal a kéréssel, hogy a butellás mérést a városi kocsmákba isállítsa be. Ramassetter meg is adta a hozzájárulását, aminek az lett az eredménye, hogy 1865-ben Horváth János városi ügyvéd arra kéri a tanácsot, hogy „*a város kocsmáztatási ideje alatt a butéliás eladás különösen a borkereskedőknél eltiltassék...*” vagy ha nem, akkor a „*kikiáltási ár 350 forint helyett 500 forint legyen*”. Az 1800-as évek elejéről fennmaradt árjegyzék szerint többféle bor került ezekbe a hét decis butellákba. A sümegi borok között „*az 1874/75 évjáratú saját termésű bor á 7 deci, 50 krajcárba*” került, e mellett neszményi, Szent-György hegyi, a badacsonyi (Kéknyelű, Muskat, Riszling), a somlai, a sashegyi, a szekszárdi és a villányi borokat is palackoztak, közülük legdrágábban (100 krajcár /7 deci) a badacsonyi „*Muskat és Riesling*” borok kerültek piacra. Ramassetter borkereskedelme kiterjedt Ausztria, Németország és Anglia borlerakataira, egyes források szerint Szentpétervárra, Moszkvába, Konstantinápolyba, Rómába és Madridba is eljutottak. Egy később kiadott árjegyzék szerint Ramassetter borai számos európai kiállításokon is megfordultak, Londonban (1862), Bécsben (1866 és 1873) arany- és ezüstéremmel jutalmazták azokat. Jelentős építkezéseit segítette a Sümeg határában, a Tikhegyen létesített téglagyára, amelyet végrendeletében úgy hagyott a városra, hogy a helybeliek önköltségi áron vehessék a téglát. Az utóbbi években végzett épület-átalakítások bizonyítják, hogy a mai belváros területén alig van olyan régi épület, amelynek falaiban ne lennének RV (Ramassetter Vince), illetve SV (Sümeg Város) monogramos téglák.

A sümegi, badacsonyi és somló-hegyi szőlőbirtokok későbbi sorsának alakulásáról a Ramassetter-házaspár 1875. dec. 2-án keltvégrendeletük adja a legfontosabb támpontokat. Ebbena rokonság és ismerősök, a város iskoláira, szociális és egészségügyi intézményeire hagyott ingatlanok és pénzüsszegek mellett, a szőlőbirtokok kapcsán négy örököst: két hűgát, Erzsébetet és Terézia-Alojziát, illetve azok családtagjait, valamint a gazdaságot éveken át irányító Raile Józsefet, illetve pincemesterét, idősebb Hladny Jánostjelölte meg.

Ramassetter Erzsébet (1813-1890) a veszprémi Ferenczy (1847-ig Frantz) György gyógyszerészhez ment feleségül. Négy gyermekük született, Károly, Alojzia, Mária és Lajos, közülük az 1837-ben született Alojzia a szegedi születésű Szilber Antal ügyész felesége lett, akik – mint látni fogjuk – örökölték a badacsonyi birtokot. Az 1858-ban született Alojzia nevű leányuk Ibos Nándor budapesti gyógyszerész felesége lett 1888-ban, akik itt termelt boraik révén újra hírnevet szereztek Ramassetter badacsonyi örökségének. Másik hűga, Terézia-Alojzia (1824-1913) kossuthi Pataky Antal felesége lett, s a férj Somogy megyei

Nagybajomban levő birtokán éltek. Férjének húga, Pataky Ilona (1851-1907) a Ramassetter borászat irányítójához az öngyilkosságba menekült Raile Józsefhez (1837-1890) ment feleségül. Házasságukból három gyermek született, közülük Irén Szücs Zsigmond jómódú sümegi birtokos felesége lett. Ők örökölték a sümegi hegyen Ramassetterék „*kedvelt szőlőbirtokát*”, illetve annak szomszédságában húzódó részt, mely egykoron Kisfaludy Sándor (1772-1844) költő tulajdonában volt. Szücs Zsigmond személye kikopott a köztudatból, holott hosszú évtizedeken át aktív közéleti életet folytató polgára volt Sümegnek. Életét egy holland-magyar biztosítási bank vezetőjeként fejezte be a fővárosban. Országos hírvégyűjteménye nem kellett az akkori sümegi városvezetésnek. A hagyomány szerint Ramassetter Vince egyik németországi útja alkalmával ismerte meg a csehországi Míszukban született Hladny János (1817-1888) vincellért, akit egy Rajna-menti pincészetből csábított Sümegre. Itt alakított családot, feleségétől Farbovszky Júliától (1841-1912) itt született az öt gyermeke. A Hladny név ismert volt a magyar borászok körében, hiszen elsőszülött fia, ifj. Hladny János (1864-1910) aki szintén vincellér lett, fiatalon bekövetkezett halála előtt – apjához hasonlóan – országos hírnévnek örvendett.

Ramassetter Vince a sümegi r. k. plébánia halotti anyakönyvében olvasható bejegyzés szerint, 1878. máj. 10-én hunyt el „*végelgyengülésben*” a ma nevét viselő utcában álló emeletes házában. Társadalmi elismertségét igazolja, hogy temetését Kováts Zsigmond veszprémi püspök celebrálta. Megfontolt ember lévén, „*meggondolván a rövid élet mulandóságát... ép elmével, öntudatos állapotban, érett megfontolás és szabad elhatározás útján*” megírta a már idézett végrendeletét, melyben 35 pontban sorolta felingó-, és ingatlanainak örökösait. Közülük 12 pont vonatkozik Sümeg intézményeire és emberekre, 23 pedig a kiterjedt rokonságra: testvéreire, azok családtagjaira, az általuk örökölt szőlőhegyi birtokokra, a rajtuk álló pincékre és présházakra, az itt tárolt borkészletekre és felszerelésekre.

A **Somló-hegyen** két szőlőbirtoka is volt. Az egyik – 15 hold – rajta kastélyszerű épülettel, amelyet egykori tulajdonosa, Kopácsy József (1775-1847) veszprémi püspök építtetett, de Ramassetter már Kisfaludy Sándor örökösaitől vásárolta meg. A végrendelet 16-ik pontja szerint ezt a birtokot „*a rajta levő épülettel, a pincében található borsajtóval, hordókkal, borral*” a Veszprémben élő Erzsébet hűgának két fia, Károly és Lajos örökölte. A Somlón még volt egy birtoka, amelyet az 1870-es évek elején vásárolt, illetve telepített újra, s melyet a végrendelet „*első, illetve alsó szőlőként*” említ; rajta „*istálló, pajta, két s egy kis épület*”, Raile Józsefre és Hladny Jánosra hagyta.

Végrendeletének 11-ik pontja szerint a **badacsonyi hegyen** levő mintegy 20 holdnyi szőlő a rajta levő emeletes házzal, pincével, a pincében található hordók, három borsajtó, annak összes ház- és konyhabeli bútorzattal Erzsébet leányának, a fiatal korától Ramassetter házában nevelkedett Ferenczy Alojziának és férjének, Szilber Antalnak hagyományozta, akinek szintén Alojzia nevű leányuk házassága révén került a birtok Ibo Nándor tulajdonába. 1953-ban történt államosítás után itt kapott helyet a Szőlészeti és Borászati Kísérleti Állomás, napjainkban a pécsi Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet folytatja itt tevékenységét. A végrendelet szerint ugyanitt *„a főúttól lefelé t.i. kocsin a gyümölcsös és réten vezető úton jobbról fekvő pinczés szőlőt egy borsajtóval ottan található bor- és hordókészletekkel egyenlő aránybani használat, s legrosszabb esetben egyenlő aránybani megosztással Hladny János és Raile József, vagyonunk eddigi kezelői és jogutódaiknak örökre adományozzuk és hagyományozzuk”*.

A végrendelet 10-ik pontja szerint **asümegei határban** levő szőlőbirtokát részben Raile Jánosra és Hladny Józsefre hagyományozta, részben Terézia-Alojzia nevű húga örökölte. a *„fehérkőaljai sümegei szőlőnket hozzá tartozó pince (jelenleg a Báróház-panzió) és szántóföldekkel felmennek a kocsinál (ma 84-es út) jobbra, egész terjedelmében csallintostól együtt Ramassetter Lujza (Terézia-Alojzia) férjhezett Pataky Antalné testvérem, illetve sógorasszonyunk adományozzuk”*. Ez a szőlőterület – mint láttuk – akésőbbiekben Raile Irén és férje Szücs Zsigmond tulajdonába került. A család 1913-ban *„a sümegei Baglyashegyen levő 40.000 négyszögöl területű..., Ramassetter Vincének volt kedves szőlőjét”* dr. Tarányi Ferenc főispánnak adták el.

Avégrendeletéből kitűnik, hogy a borkereskedés üzletágának legjelentősebb örökösei Hladny János és Raile József voltak. A badacsonyi és somlói területek mellett Sümegeen levő *„Hertelendy- és Kuti-féle szőlők, rajta levő pince és szántófölddel”* szintén az ők tulajdonába jutott. Egy korabeli fényképen megőrizte ennek az épületnek eredeti mását. A fényképen, a „Fehérkővilla”-ként ismert épület homlokzatán olvasható felirat pontosan kifejezi Ramassetter szülőföldjéhez való ragaszkodását, szülei iránt érzett tiszteletét: *„Sümege város az én hazám / itt nevelt fel apám, anyám, / Míg a halál el nem ragad, / szívem lelke hű marad. / Ramassetter Lipót és Ramassetter Vince építették e házat. / Isten hozott, üdvözlégy”*. Nem véletlen, hogy végrendeletében a Ramassetter-féle borkereskedés üzletágának továbbvitelére kizemelt két volt üzlettársának jutott *„a Borkereskedési üzletet, összes bor- és hordókészletet, egyéb, a borkereskedéshez szükséges mindennemű apparátussal, továbbá... az alsó az úgynevezett csendőri házak, a mellette levő másik házat belsőiségekkel, rajtok levő minden épületek, kertek felszereléseikkel, ezek házak alatti pincékben vagy felettük található összes*

borhordó úgy donga készletekkel (a kádár-üzem épülete) ... a sümegi vásár állás mellett levő úgynevezett Magazin épületekben, telkén, azokban található összes bor, gabona, hordó és mindennemű felszerelést és készletet... a felsőbb leányiskolának hagyott mostani lakházunk(Ramassetter u. 10. sz.) alatt levő pincékben található összes bor, hordó és borüzlethez szükséges mindennemű készleteket". Ezeket a javakat azzal a kikötéssel hagyta egykoriüzlettársaira, hogy ezen „ingó és ingatlanok folytán a borüzletet a lehetséges határig folytatni” kötelesek, amit azzal is kiegészített, hogy egyéb pénzbeli adományait, köztük a Sümegnek hagyott összegeket is a borkereskedelemből kívánta biztosítani: „Minden most elmondott készpénzbeli hagyományokat tőke kint levő követeléseinkből úgy a borüzletből az általános két hagyományos Hladny János és Raile József urak kötelesek halálunk után 8 írva nyolc év alatt részletekben kifizetni”.

Az idősebb Hladny János és Raile József 1880-ban alapították a „Ramassetter Vincze Utódai Bornagykereskedés” nevű céget. Mivel a vállalkozás irattára időközben megsemmisült (esetleg lappang valahol), történetét jobbra csak a korabeli, eléggé szűkszavú újsághírek alapján lehet felvázolni. Azt tudjuk, hogy a két örökösön kívül még volt néhány részvényese a bornagykereskedésnek, de név szerint csak az ifjabb Hladny János, illetve Scheiber Berna kiscelli lakos neve ismert, ez utóbbi 1902. febr. 14-én hunyt el Budapesten. A cég három, név szerint is ismert pincemestere közül Gáli Gyula nevét 1895-ben említik, Leitner Antal veszprémi lakos volt, 1905-ben 55 éves korában hunyt el, a harmadik Ransburg Miksa, 1901-ben vette feleségül Freller József sümegi kereskedő lányát, Klein Ilonát.

A korabeli híradásokból világosan kitűnik, hogy a bornagykereskedés Ramassetter halála után is sikeresen működött. A *Sümege-Szent-Gróth* 1895. dec. 22. száma arról tudósít, hogy a „*Ramassetter Vince Utódai nagy borkereskedő cégünk régi hírnevéhez méltóképpen vesz részt a millenniumi kiállításon. A borcsarnokban külön állványt rendez be, melyen 16 kitűnő hazai bort állít ki*”, míg 1902-ben a *Magyarország* című napilap Kossuth Ferenc és Ugron Gábor tiszteletére rendezett ünnepi vacsoráról szóló híradásában „*a hamisítatlan tiszta, jó bort*” dicséri „*melyet ez alkalomra küldött a világhírű Ramassetter Vince utódai cég Sümegről*”, hozzátéve, hogy „*ez a közel 100 éves bornagykereskedés volt az első, mely külföldön megszerezte a magyar bor jó hírnevét...*”. Szintén figyelemreméltó hír jelent meg a *Sümege és Vidéke* 1901. aug. 4-i számában, mely szerint „*egy fővárosi társaság a múlt héten itt időzött Sümegen. A Ramassetter Utódai cég egyik főnökének, Hladny Jánosnak meghívására ellátogattak a cég hatalmas pincéjébe is. Nem tudtak eleget csodálkozni a hordókolosszusokon... A turistáknak alkalmuk volt meggyőződni, hogy városunk e nevezetes cége ma is olyan remek italokat produkál, mint a nagynevű alapító idején... Különösen megnyerte*

tetszésüket a cég specialitása, a csutora bor. Lapos üvegcsutorákban szolgálta a cég jó borait... ízléses kivitelűek...”

1904 őszén változás állt be a cég életében, amikor „... a borkereskedés teljesen Hladny Jánosnak, a cég egyik főnökének tulajdonába ment át, aki társainak részeit is megvette...”. Vezetése alatt nem sokáig prosperálhatott a cég, mivel ifj. Hladny János 1910. márc. 11-én, 46 éves korában bekövetkezett halála egyben a sümegi bornagykereskedés lassú kimúlását is eredményezte. Egyetlen örököséként felesége volt megjelölve, de ő végleg elköltözött Sümegről. Hamarosan férjhez ment, hátralevő éveit szülőföldjén, a morvaországi Nikolsburgban élte le. 1912-ben még felvetődött az „5 év múlva fennállásának 100-ik évfordulóját ünneplő cég” részvénytársasággá történő átalakítása, de a helyi újság egy-két homályos célzásán túl semmiértedemleges dolog nem történt, mivel ezt követően az egykor oly híres Ramassetter bornagykereskedés „életre keltéséről” több szómár nem esett.

(Miklósi-Sikes Csaba)